

SKLEPANJE KOOPERACIJSKIH POGODB JE ZAKLJUČENO

USPEH JE NIŽJI OD PREDVIDEVANJ ZA 20 ODSOTKOV

Sklepanje pogodb za proizvodno sodelovanje zadruga—kmet je zaključeno z manjšim uspehom kot smo ob začetku te akcije pričakovali. Predvidevali smo n. pr., da bo v kooperacijo vključeno vsaj 30 odstotkov obdelovalnih površin v privatni posesti. Zaradi različnih vzrokov pa je ta odstotek precej nižji. V planu je bilo, da bo kooperacija zajela 21 tisoč hektarjev, po zaključku akcije pa je vključenih 16 500 hektarjev obdelovalnih površin.

Toda teh razlik med planom in realizacijo ni treba gledati preveč črno. Če računamo, da je v našem okraju sklenilo pogodbe nad 8000 zadrugnikov, med temi pa velika večina takih, ki se niso sodelovali na takem principu z zadrugami in lahko njihovo odločitev imamo za poizkusno tipanje, saj so mnogi podpisali pogodbe samo za del svojih obdelovalnih površin. Ti kooperanti bodo v bodoče, če bodo zadruga s svoje strani opravile svojo dolžnost, pogumneje sodelovali.

Uspeh pri sklepanju kooperacijskih pogodb je bil v precejšnji meri odvisen tudi od vztrajnosti in sposobnosti merodajnih organov, družbenih in političnih organizacij in strokovnih kadrov v zadrugnem sektorju. Verjetno je bilo ob sestavljanju akcijskega programa tudi nekoliko preveč optimizma, ki je bil pogojen z uspehi kooperacije v preteklem gospodarskem letu, ko so bile v raznih oblikah kooperacijske proizvodne koristi kmetov večje od zadrugnih, kar pa ni pravilno in pošteno za sodelovanje z enakimi dolžnostmi. Končno moramo v obzir jemati tudi psihološko plat. Ni namreč težko razumeti, da je našega kmeta težko pripraviti do tako sunkovitih skokov, če je bil doslej navajen primitivnega gospodarjenja in življenja.

Kot že rečeno, so nekateri razlogi v večjem prizadevanju in vztrajnosti. Razlike v napetosti postavljenih planov in pri pogojih za izpolnitev teh planov ne morejo biti tako velike, da je na primer občina Mozirje presegla plan za 22 odstotkov, občina Slovenske Konjice pa je za 56 odstotkov pod njim. Občina Zalec je samo za 4 odstotke pod planom, Smarje za 12, Soštanj za 24, Laško za 33, Celje za 48, Sentjur, kjer so v začetku kazali najboljšo uspehe pa za 51.

Ker je v našem okraju živinoreja na prvem mestu, je zanimivo pogledati kako je z realizacijo kooperacije pri proizvodnji krmskih rastlin. Travnništvo je izpolnitev najbolj potisnilo navzdol, saj realizacija znaša samo 64 odstotkov plana. Močno je presežen plan pri pogodbah za proizvodnjo krmških okopavin, in sicer, kar za 148 odstotkov več, podobno je za krmsko mešanico s 63 odstotki nad planom. Pod planom pa so sklenjene pogodbe za deteljišča (15 odstotkov) in travnike (za 36 odstotkov). Pri travnikih se to še najbolj pozna, saj je od predvidenih 13 000 hektarjev v kooperacijo vključenih le 8400 hektarjev travniških površin.

Vzporedno z rastlinsko proizvodnjo je nekoliko nižja tudi realizacija pogodbenih proizvodnje v živinoreji, čeravno je s postavkami družbenega plana bil akcijski program znatno nižji, in sicer

od 4546 ton na 3970 ton. Pri proizvodnji mesa, tako govejega kakor svinine, se planu najbolj približujeta občini Smarje in Zalec, medtem ko druge občine nihajo med 75 in 26 odstotki realizacije. Precejšen udarec realizaciji je zadala občina Sentjur, ki kot izrazito živinorejsko področje beleži le 26 odstotkov realizacije naproti planu.

Kljub tem razlikam med plani in izpolnitvami pa je naše kmetijstvo le odločno na dobri poti. Zdaj je stvar le še v tem, da pogodbeno sodelovanje tudi v resnici in čim bolj uspe. Od prizadevanja zadrugnih kolektivov, strokovnjakov in zadrugnih svetov ter upravnih odborov bo odvisen povečan start v prihodnjem letu. Vsak posamezen primer ko-

operacije, zlasti tam, kjer je je najmanj, bo lahko veliko pripomogel ali pa tudi škodoval. Zadruga bodo morale paziti na to, da bodo izpolnile svoje obveznosti. Prav tako tudi proizvajalci. Res so vremenske razmere zelo važen predpogoj, toda nič manjši ni delež zadrug, njihovih tehničnih odsekov, strokovnih služb in podobnih činiteljev pri materialni krepitvi zadrugnega sodelovanja.

Led stoletne zaostalosti se ne lomi čez noč, ne da bi puščal posledice. Za to je treba spretnosti, veliko dobre volje in poštvalnosti. Mi želimo hiter razvoj, zato mora biti toliko večja volja in poštvalnost vseh, ki so soodgovorni za to, od posameznikov, zadrug in njihovih odsekov pa vse do političnih organizacij na vsi.

J. K.

Obešajo ga . . .

Obnovljeno kopaljšče v Rimskih Toplicah vabi

Pred dnevi so odprli obnovljeno termalno kopaljšče na prostem v Rimskih Toplicah. To pripukno kopaljšče je bilo vedno priljubljeno, saj so v poletnih dneh prihajali številni kopalci od blizu in daleč, da se osvežijo v termalni vodi in navžijejo sonca in čistega zraka.

Letos pa je kopaljšče v Rimskih Toplicah dočakalo prve kopalce skoraj povsem prenovljeni in je užitek kopalcev še večji. Kopaljšče je lani prevzelo v upravljanje Turistično društvo iz Rimskih Toplic, ki je preje zime bazen in kopaljšče prostore obnovilo. Vsa obnovitvena dela doslej veljajo blizu 1.600.000 din. Skoraj ves ta denar pa izvira od zbranih turističnih taks za vrsto let nazaj.

Kopaljšče je dobilo skoraj novo lice. Kabine so obnovili in zamenjali že dotrajale ključavnice, uredili so bife, postavili nove ležalnike, obnovili prhe in zgradili še en bazen za otroke. Kopalcev pa so pripravili še eno presenečenje — zabavna glasba preko travniških površin.

Za pogostejše stike na bratski meji

V sredo se je v Celju zadrževala skupina tovarišev z živinorejske poslovne zveze krapinskega okraja, ki jo je vodil direktor zveze tov. Gabro Vragovič. Pravzaprav je bila to komisija, ki proučuje probleme veterinarske službe, pa je za izmenjavo miselnih obiskala tudi Slovenijo.

Ko je skupina štirih tovarišev iz bratske Hrvatske bila na Okrajni zadrugi zvezi, so se razgovori razširili čez meje njihovega načrta. To pa pomeni, da bi bili pogostejši stiki med obema okrajema na slovensko-hrvaški meji nujno potrebni. To bi pripomoglo prebrditi marsikatero težavo, zlasti pa takšne, ki nastajajo zaradi različnih stališč v posameznih zadevah zadrugne politike.

zvočnikov jim dela kopanje še prijetnejše.

Ta pa še ni vse. Prostor okoli kopaljšča bodo še razširili, obnovili skakalnico in uredili nov bife, prostor sedanega bifeja pa bo služil kopaljščemu mojstru, da bo motril na kopalce.

Cene so približno iste kot lani. Odrasli plačajo kopanje 70 din, mladina do 16 let pa 30 din. Novost je v tem, da so letos za popoldansko kopanje znižali ceno ob delavnikih na 50 din. Ob ponedeljkih je zaradi čiščenja bazena in dotoka sveže vode kopaljšče zaprto. Člani plavalnih klubov, ki pridejo na trening pod vodstvom, ne plačajo nobene vstopnine. V bifeju dobijo kopalci poleg vseh vrst pijač in hladnih jedil tudi nekatera topla jedila po istih cenah kot v gostiščih.

V nedeljo, čeprav je bilo vreme oblačno, se je kopalo v bazenu blizu 500 kopalcev. Ko se bo vreme izboljšalo in ustalilo, pričakujejo v Rimskih Toplicah še več gostov, zlasti še, ko svezve z vlaki in avtobusi iz vseh smeri zelo ugodne.

Gostje so se močno zanimali za uspeh kooperacije in poudarili, da smo v našem okraju v tem pogledu dobro uspe. Navdušeni so bili nad proizvodnjo pitane živine v pitajliščih po Sloveniji. Na omenjenem informativnem sestanku so govorili tudi o ustanavljanju zadrugnih proizvodnih obratov, o odkupu in namenu zasebnih zemljišč in podobnem.

Na vsak način je bil stik zelo koristen in vsi so enodušno sklenili te stike okrepiti, ker je to v skupnem interesu. Meja med bratskima republikama naj bi bila veliko bolj vez, kakor pa meja v starem pomenu besede.

Po njih štirinajst let že imamo v Celju vrtnarsko šolo, ki je dala Sloveniji že nad 300 kvalificiranih vrtnarjev. Morda se Celjani ne zavedamo, da imamo vsak dan na mizi in na očeh plodove njihovega dela, saj je praktično delo osnova njihovega dvoletnega šolanja. Zelenjava in sočivje, rože na cvetnih gredah po parkih, javnih nasadih, okrasno rastlinje, ki mu ob sprehodih ugibamo imena, šopki ob praznikih, venci, vse to prihaja z njihovih gred in nasadov. Mesina vrtnarja in vrtnarska šola sta sicer ločeni, hkrati pa tako tesno povezani, da kadar govorimo o podjetju »Vrtnarstvo« ne moremo mimo te šolske ustanove.

Vrtnarska specialna šola v Medlogu edina v Sloveniji vzgaja kvalificiran vrtnarski kader, poleg tega so tu še lečaji za priručne vrtnarje in sedež republiške izpitne komisije za vrtnarsko stroko. Šola sprejema vsaki dve leti po 45 do 50 goincev iz vse Slovenije. V teh dveh letih gojenci dobivajo ob teoretičnem in praktičnem pouku potrebno znanje za kvalificirane vrtnarje. Program šole je obširen saj daje absolventom šole osnove iz zelenjadarstva, gojitve cvetja, ureditve in oblikovanja parkov in cvetličarske obrti. Kaj vse k takemu pouku poleg splošnih predmetov spada, si lahko mislimo, saj je samo rož in okrasnega rastlinja na stotine vrst, vsaka pa terja drugačno nego. Sodobno vrtnarstvo postavlja na laž narodno pesem, da »pozimi pa rožice ne cvetijo«, in uresničuje pravilno pripoved o deklici, ki je v snegu nabrala jagod za bolno mamo. To pa je mogoče le ob temeljitem znanju, a vrtnarstvo je v okviru kmetijstva veda, ki se nenehno izpopolnjuje.

Razmere, v katerih gojenci dvoletne vrtnarske šole živijo, pa niso najbolj rožnate. Šola je internatskega tipa. Toda njihova stanovanja, učilnice in zemljišča, na katerih delajo, so raztresena, da morajo dnev-

no prehoditi kilometre samo na poti v učilnice, na delo, k obedu. Poleg tega so s prostori na tistem, primanjkuje potrebnih sanitarnih prostorov, oprema je zastarela. Da v tem pogledu v štirinajstih letih ni bilo več narejenega, je povzročilo to, da že leta računajo na novo šolo, nove učilnice in internat. No, zdaj je to seme padlo v plodno prst, saj bodo že letos začeli graditi novo stavbo, za katero bo republiški sklad prispeval 15 milijonov, okraj pa je obljubil 10 milijonov. To bo zadostovalo, da bo zgrajba letos vsaj pod streho. Ko bo nova šola zgrajena, bo mogoče misliti tudi na to, da bi naša celjska šola poleg nje dobila tudi srednjo stopnjo. Doslej so najboljši absolventi odhajali na srednjo kmetijsko šolo v Maribor, ki pa nima specializiranega oddelka za vrtnarje. To bi bilo v Celju mogoče urediti, tako da bi tisti, ki bi šolanje nadaljevali še za dve leti v višji stopnji, dobili nastov vrtnarskih tehnikov. V novi stavbi bodo poleg učilnic tudi kabineti in laboratorij, kar je za pridobivanje temeljitejšega znanja neobhodno potrebno.

Upravnik šole, ing. Ogner je na vprašanje, če bo tudi v bodoče potreba po vrtnarskih strokovnjakih tako velika, odgovoril:

Vsako leto moramo odbiti vsaj polovico prošelj za sprejem v šolo, ker je naša zmogljivost premajhna. Računati moramo nadalje, da vrtnarska stroka dobiva vedno večjo veljavo. Ze samo to, da mesta potrebujejo vedno več zelenjave in sočivja, je porok za še večje potrebe. Nadalje je naraščanje standarda naših delovnih ljudi močno razširilo tudi gojitev cvetja in okrasnih rastlin. Samo celjska cvetličarna je v zadnjih letih zelo povečala promet. Pomislimo na nova mesta, nove mestne četrti, nove parke, nasade, na to, da je smisel za lepoto zajel široke množice . . .

Res je tako. Ne smemo pozabiti

na to, da so časi, ko so imeli vrtnarje le premožni meščani in kapitalisti, minuli. Pogrejmoo oko! sebe in videli bomo, da se moderno urejene pisarne spreminjajo v vrtove pod streho, da rože niso tuje niti ob delovnih mestih v tovarnah, da so nekdaj puha in sajasta tovarniška dvorišča spremenila v parke, da so okrasne rastline naše pot na vrtove kmečkih hiš. Standard se res lahko meri tudi po rožah. In končno, a! ni to prav, da se delovni človek počuti prijetno doma, na poti in v službi?

Za konec še nekaj. Poleg nove šole nameravajo v Medlogu urediti tudi park, kjer bodo zasadili poleg rož tudi okrasno grmičevje in dreve. Ta park bo nekak botanični vrt, ki bo služil za izobraževanje in prijetno občutje. Sem bodo lahko v prihodnjih urah hodili učenci in dijaki celjskih šol in vsi, ki se zanimajo za naravo.

Toliko o mladih vrtnarjih, rožah in novi šoli. Celjani smo lahko veseli, da imamo v pestrem zbiru šolskih ustanov tudi vrtnarsko, ki se ji odpirajo lepše perspektive. Morda bomo kdaj doživeli še cvetlične razstave? Cemu ne? A!i so v Nici, Bezetkah, Trstu in drugih mestih izjem ti pogoj? Ali ni Ho:andija razvila svojo »cvetlično industrijo« iz enega samega zavoja tulipanih gomoljev? c. k.

AVTOMOTOR CELJE BO UREDIL SERVISNO DELAVNICO

Svet za blagovni promet pri celjski občini je na zadnji seji odobril podjetju Avtomotor ustanoviti servisno delavnico v prostorih Bremecove delavnice v Miklošičevi ulici. Kasneje, ko bo podjetje Avtomotor zgradilo skladišče na Lavi, bodo tudi servisno delavnico preselili tjakaj.

NA OBISKU V SPECIALNI VRNARSKI SOLI V MEDLOGU PRI CELJU

Pogovor o kadrih, rožah in novi šoli

Pogovor o kadrih, rožah in novi šoli. Celjani smo lahko veseli, da imamo v pestrem zbiru šolskih ustanov tudi vrtnarsko, ki se ji odpirajo lepše perspektive. Morda bomo kdaj doživeli še cvetlične razstave? Cemu ne? A!i so v Nici, Bezetkah, Trstu in drugih mestih izjem ti pogoj? Ali ni Ho:andija razvila svojo »cvetlično industrijo« iz enega samega zavoja tulipanih gomoljev? c. k.

Zena • dom • družina

Letošnja matura in izbira poklica

Dijaki četrtih razredov gimnazij so pred dvema tednoma za vedno zapustili šolske klopi. Vrnili se še bodo enkrat ali dvakrat, da bodo zgovarjali svojo maturitetno nalogo, in potem nikoli več. Najpeša leta njihovega življenja bodo ostala v spominih, ki jih bodo obujali le na valemli iz poznejših obletnic.

Pred brezskrbnimi dijaki pa se je pojavila prva velika odgovornost in skrb. Verjetno so skoraj vsi morali tokrat prvič popolnoma sami odločiti o zelo važnem vprašanju, o izbiri nadaljnje življenjske poti. Nov način opravljanja mature je to vprašanje postavil pred dijake letos prej kakor druga leta, saj mnoge naloge že pogojuje stroka, ki so si jo izbrali za nadaljnji visokošolski študij. Torej se je marsikateri že odločil, če bo in na katero fakulteto se bo vpisal.

Nekateri na'oge pa kljub temu dopuščajo večjo možnost izbiranja in pred vsemi temi dijaki stoji to vprašanje še nerешeno. Denimo na primer: maturitetna naloga v nemškem jeziku o Schillerju. Dijak lahko študira germanistiko, komparativno literaturo, no in celo višjo komercialno šolo (to je velike važnosti znanje tujih jezikov). Naloga, ki obravnava temo iz kemije odpira pot na vse tehniške fakultete, na prirodoslovno fakulteto itd. In sedaj moramo ugotoviti, da je takšnih na'og mnogo več, da torej velika večina abiturientov še omahuje in se ne more odločiti za izbiro nadaljnje

študija. Celjski akademski klub je sicer kakor vsako leto tudi letos seznanil dijake na celjski gimnaziji s študijskimi pogoji na fakultetah, vendar dvomim, da je to kaj bistveno vplivalo na izbiro poklica. Poleg tega pa sem prepričana, da mnogo abiturientov niti ne ve, koliko poklicev jim nudi visokošolski študij.

Prav gotovo ima vsak dijak danes že svojega konjička. Cetudi ta ni »znanstvenoo« pogojen, je pa vendar predmet, ki je vzbudil pri dijaku zanimanje, ki ga zlasti sedaj ne kaže omo:ovaževati. Tudi šport lahko nudi abiturientu poklic, če se bo v tej panogi izpopolnil na visoki šoli. Seveda pa takšnemu dijaku šport ne sme biti le zanimanje, ne da bi se mu pri tem sam aktivno posvečal.

Starši lahko pri izbiri poklica precej vplivajo. Usmerjajo lahko svoje otroke že od zgodnje mladosti k tistemu, za kar kaže otrok zanimanje. Danes, ko je dijak pred odločitvijo, takšno usmerjanje ni več mogoče. Veidar pa lahko oče ali mati v izčrpnem pogovoru prikažeta otroku prednosti vsakega študija posebej, nepristransko, in mu tako vzbudita zanimanje za kakšno stroko. Miselnje, da odpira na primer pravna fakulteta le pot na sodišče ali tožilstvo (čeprav je tudi tu zanimivo) ali pa v advokaturu, je popolnoma napačno. Pravniki so danes potrebni gospodarskim organizacijam prav tako kakor organom državne uprave; končno pa je pravna fakulteta

tudi dobra osnova za novinarski poklic.

Tehniška visoka izobrazba prav tako ne odpira le poti v tovarne in podjetja, marveč tudi v znanstvene inštitute, na tehniške visoke in srednje šole, v strokovne odseke ljudskih odborov in drugam. — Možnost znanstvenega delovanja imajo prav tako diplomanti medicinske fakultete. Vse filozofske fakultete prav tako ne odpirajo le poti v zbornice srednjih in visokih šol, marveč tudi v gospodarstvo, na inštitute in v razne znanstvene in socialne zavode.

Vojte akademije vzgajajo nov kader čuvarjev miru. Nudijo visoko strokovno izobrazbo, ki je v svoji panogi preciznejša in bolj popolna kakor na drugi visoki šoli. Seveda diplomanti teh šol nimajo tolikih možnosti za poznejše zaposlitev, to pa tudi ni potrebno saj so se vpisali v to visoko šolo zato, da ostanejo v častni službi domovine.

Preleteli smo možnosti abiturientov. Najbolj koristen nasvet, ki ga sedaj na pragu visoke šole lahko še dam je, da naj vsi, ki svojega nadaljnega študija še niso izbrali, obiščejo nekatere ustanove raznih strok in se seznanijo z njihovim delom. Prav gotovo jim bodo povsod nudili pomoč in nasvete ter pomagali abiturientu k odločitvi. O.

KAKO PRAVILNO PRAVILJAMO OKREPCILA

PRAVA KAVA: Opraženo, zelo drobno zmelto pravo kavo nasujemo na sitce in vlijemo čez vrelo vodo. Pokrit lonce pastimo zdaj še nekaj časa na vroči plošči. Kava ne sme vreti, sicer izgubi aromo.

SLADNA KAVA: Zmelto sladno kavo zakuhamo v mrzlo vodo, vreti sme le dve do tri minute: če ji dodamo še pravo kavo, stordimo to že tedaj, ko je sladna kava skuhana in pustimo stati lonce še nekaj časa na vroči plošči.

RUSKI ČAJ: V vrelo vodo damo čaj in pustimo pokrito stati. Vreti ne sme! LIPOV IN KAMILIČNI ČAJ: Cvetje zakuhamo v vrelo vodo, zavremo, odlijemo, znova zalijemo in vremo pet do deset minut, nato odlijemo. Kamilični čaj za malega otroka pripravljamo tako kakor ruski čaj.

KAKAO: V delu tekočine zmecamo kakao, sladkor in ščepec soli ter to vlijemo v vrelo vodo. Vreti ne sme!

ČOKOLADA: Čokolado zmecamo s sladkorjem in mlekom, nato vlijemo v vrelo mleko in kuhamo eno minuto.

OGLAŠUJTE V CELJSKI TEDNIK!

VELIKA IZBIRA AVTO, TRAKTOR IN MOTORSKIH GUM KAKOR TUDI KOLESNIH PLAŠČEV

CELJE, LEVŠTIKOVA ULICA 12